

Rechten en plichten bij een boekenonderzoek

BTW - Veel ondernemers ervaren een boekenonderzoek door de Belastingdienst als onprettig en maken zich vaak onnodig zenuwachtig als de Belastingdienst op bezoek komt. Wat echter vaak niet bekend is, is dat ondernemers tijdens een dergelijk onderzoek naast verplichtingen ook rechten hebben.

Als ondernemer bent u verplicht medewerking te verlenen aan een boekenonderzoek. De verplichtingen van de ondernemer zijn geregeld in de Algemene wet inzake rijksbelastingen (AWR).

Verplichtingen

Een eerste verplichting die volgt uit de AWR is dat de ondernemer de administratie zeven jaar moet bewaren. Met betrekking tot onderzoeken door de Belastingdienst moet de ondernemer:

- de gegevens en inlichtingen verstrekken die voor de belastingheffing van zijn onderneming van belang zijn;
- de boeken, bescheiden en andere gegevensdragers of de inhoud daarvan waarvan raadpleging van belang kan zijn voor de vaststelling van de feiten die van invloed kunnen zijn op de belastingheffing van zijn onderneming, voor dit doel beschikbaar stellen.

Toch hoeft u als ondernemer niet zomaar alle informatie af te geven. Als u van mening bent dat bepaalde door de Belastingdienst opgevraagde informatie niet relevant is voor het boekenonderzoek, kunt u weigeren die informatie te verstrekken. Als de Belastingdienst tot het inzicht komt dat de gevraagde informatie inderdaad niet relevant is, is er verder niets aan de hand.

U kunt weigeren niet-relevante informatie aan de fiscus te verstrekken

Informatiebeschikking

Vindt de Belastingdienst de informatie wel relevant, dan kan hij een zogenaamde informatiebeschikking afgeven. Tegen die beschikking kunt u als ondernemer in beroep gaan bij de rechter. Als de rechter oordeelt dat de fiscus gelijk heeft, krijgt u nog een redelijke termijn om de gegevens alsnog te overleggen. Voldoet u dan nog niet aan de verplichting de gevraagde gegevens aan te leveren,

dan de Belastingdienst omkering van de bewijslast inroepen.

De ondernemer moet toestaan dat de fiscus kopieën, leesbare afdrucken of uittreksels maakt van de boeken, bescheiden en andere gegevensdragers. De Belastingdienst mag niet zelf in archiefkasten, archiefruimtes op zoek gaan naar gegevens, maar moet deze bij de ondernemer opvragen. De gegevens die de Belastingdienst opvraagt moeten wel proportioneel zijn. Met andere woorden, het mag de ondernemer niet onevenredig veel moeite kosten om de gegevens te verstrekken. Vindt u dat het aanleveren van de gegevens buitenproportioneel veel moeite kost, dan kunt u een klacht indienen.

Derdenonderzoeken

Behalve het onderzoeken van de administratie ten behoeve van de belastingheffing bij de ondernemer zelf, kan de Belastingdienst ook informatie verzamelen ten behoeve van andere ondernemers. Dit worden derdenonderzoeken genoemd. Het kan dus zijn dat de Belastingdienst de administratie van een ondernemer wil inzien, omdat een boekenonderzoek wordt uitgevoerd bij een afnemer van de ondernemer. U bent als ondernemer verplicht om hieraan mee te werken.

Niet alles laten zien

Het is belangrijk dat ondernemers zich realiseren dat de Belastingdienst niet alles hoeft te zien. Een ondernemer is niet verplicht om de belastingadviezen die hij heeft gehad van zijn accountant of belastingadviseur te laten zien. Daarom is het advies om belastingadviezen nooit in de financiële administratie te bewaren. Het is altijd raadzaam om de dossiers door te bladeren voordat deze ter beschikking worden gesteld aan de Belastingdienst. Zit er informatie in waar niet om is gevraagd, dan kan die informatie nog verwijderd worden.

Schakel uw adviseur in

Het advies is om tijdens een boekenonderzoek altijd uw accountant of belastingadviseur in te schakelen. Bespreek zodra het boekenonderzoek is aangekondigd dit met uw accountant of belastingadviseur. Het is ook raadzaam om uw accountant of belastingadviseur tijdens de besprekingen met de Belastingdienst aanwezig te laten zijn. Zij hebben ervaring met dergelijke onderzoeken en kunnen ervoor zorgen dat u voldoet aan uw verplichtingen, maar dat u ook weer niet te veel doet. *(mr. C. van Vilsteren)*